

FACULTAS CONSER-
VATORES IUDICES ASSUMENDI
in quibuscumque causis.

Anno. M. D. LXXIII.

GREGORIVS Episcopus Servus Servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. A Equum reputamus, & rationi consonum, vt ea, quæ de Romani Pontificis gratia processerunt, licet eius superueniente obitu literæ Apostolicæ desuper consecræ non fuerint suum sortiatur effectum. Dudum siquidem felicitis recor. Pio PP. V prædecessori nostro pro parte dilectorum filiorum Præpositi generalis, & Religiosorum Societatis Iesu exposito, quod cum dicta societas benedicente Domino longe, lateque esset propagata, ac ad Dei laudem, & honorem militantisque Ecclesiæ profectum indies augetur, & propter diuersa bona temporalia, quæ Collegia scholarii in sub eorum cura instituta possidebant conseruanda, & recuperanda litēs, aliaq; fore nra frequenter subire necessario cogeretur, exindeque fieret, vt eius personæ, quæ animarum saluti implicite linum anfractus, qui ab eorum institutis valde disonabant, euirare cupiebant, ab earum ministerio, non sine animi sui dolore, cum animarum huiusmodi dispendio distraherentur, & eidem prædecessori, pro parte eorundem Præpositi generalis, & religiosorum assentium, eorum bona à quorumcunque locorum ordinariorum iurisdictione libera, & excepta, ac sub Romani Pontificis, & sedis Apostolicæ protectione alias recepta fuisset, humiliter supplicato, vt eorum quieti more Pij Patris, ac alias in præmissis opportune consulere, de benignitate Apostolica dignaretur, idem prædecessor qui ad gratos Deo, & vniuersæ Reipublicæ Christianæ vtilis, & necessarijs fructus, quos Societatis prædictæ personæ in vinea Domini semper proferebant, debitum respectum habebat, facere nullo modo poterat, quin ipsis ea concederet per quæ ipsi, eorumque res, & bona à noxijs, iniustitiæ ministerio, præseruarentur: eosdem Præpositum generalem, & Religiosos, ac eorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis senten-

sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa
latis, si quibus, quomodolibet innodati existebant, ad effectum infrascriptorum
duntaxat consequendum absolvens, & absolutos fore censens, huiusmodi, sup-
plicationibus inclinatus: sub dat. videlicet. 8. Kal. Iunij. Pontificatus sui anno
tertio, eidem Societati, singulisque illius personis, ac eorum familiaribus clericali
charactere tameten insignitis, vt in quibuscunque causis tam civilibus, quam
criminalibus ac mixtis, etiam in eis, in quibus actores, vel conuenti rei forent,
ipsis contra quasunque communitates, & collegia huiusmodi, omnes & singu-
los Archiepiscopos, & Episcopos, ac Abbates, necnon alias personas in dignitate
Ecclesiastica constitutas, ac Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ec-
clesiarum Canonicos, ac eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum Vica-
rios in spiritualibus, & officiales generales vbilibet constitutos, in suos possent
assumere Conseruatores, & iudices ordinarios indultis: ipsis vero sic electis,
vel duobus, aut vni eorum, vt perse vel alium, seu alios etiam si sint extra loca, in
quibus conseruatores, & iudices deputati forent, eidem Societati efficacis de-
fensionis præsidio assistentes, non permitterent Societatem, Collegiaque huius-
modi super terris, locis, domibus, possessionibus, & iuribus; necnon fructibus,
censibus, redditibus, & prouentibus, ac quibuscunque alijs bonis mobilibus, &
immobilibus, spiritualibus, & temporalibus, necnon priuilegijs & indultis eis,
& dictæ Societati, tam Apostolica quam ordinaria, & alias rite Regia auctorita-
tibus concessis, & alijs rebus ad dictam Societatem communiter, vel diuisim spe-
ctantibus, à quibuscunque personis tam secularibus, quam Ecclesiasticis, ac qua-
cumque auctoritate, & superioritate fungentibus, quo quomodo indebite molestari,
vel eis grauamina, damna, aut iniurias irrogari: facerentque, cum ab eisdem So-
cietate, aut personis, vel procuratoribus suis, seu aliquo ex eis, forent requisiti su-
per restitutione locorum, terrarum, domorum, possessionum, iurium, & bono-
rum mobilium, & immobilium, reddituum quoque, & prouentuum, ac aliorum
quorumque bonorum, necnon priuilegiorum, & indultorum: i: tunc, & pro tem-
pore concessorum obseruatione, necnon de quibuslibet molestijs, iniurijs dânis
tunc præsentibus, & futuris, in illis, videlicet, quæ iudicalem requirerent indagi-
nem summarie simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicij: in alijs ve-
ro, prout eorum qualitas exegisset, iustitiæ complementum: occupatores, seu de-
tentores, præsumptores, & iniuriatores huiusmodi, necnon cõtradiçtores quos-
libet, & rebelles, etiam si alias quam vt præfertur qualificati existerent, quando-
cunque, & quotiescunque expedisset, auctoritate Apostolica per sententias, cen-
suras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia. Appella-
tione postposita compescendo: legitimisque super his habendis, seruatis proces-
sibus, eos quos sententias, censuras, & pœnas per eosdem Conseruatores, seu iu-
dices pro tempore latis incurrisse, eis constitisset: eas incurrisse declararent &
quoties opus fuisset, etiam iteratis vicibus aggravarēt. necnon auxilium brachij
secularis inuocarent, commissis, & mandant. Ac insuper si per summariam in-
formationem per eos super his habedâ ipsis constitisset: quod ad loca, in quibus
occupatores, præsumptores, molestatores, & iniuriatores huiusmodi, ac alios,
quos literæ tunc desuper conficiendæ concernerent pro tempore morari conti-
gisset pro monitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus eis sciendis, tu-
tus non pateret accessus iudicibus, & conseruatoribus huiusmodi, monitiones
& citationes præfatas, ac inhibitiones quaslibet per edicta publica locis publicis
affigenda, de quibus esset verisimilis coniectura, quod ad ipsorum monitorum,
citorum,

citatorum, & inhibitorum notitiam peruenire valerent, faciendi necnon eisdem occupatoribus, detentoribus, præsumptoribus, molestoribus, iniuriatoribus, contradicoribus, & rebellibus, etiã sub cæsuris, & pœnis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniarijs eorum arbitrio moderandis, inhibendi, ac quibusuis inhibitionibus, eis pro tempore etiam prætextu quarumcunque literarum Conseruatoriarum, seu priuilegiorum Apostolicorum, quibuslibet concessorum, & concedendorum, pro tempore facti, non obstantibus, eorum iurisdictionem libere exercendi, loca ad quæ eos declinare, & in quibus scienter stare permisi forent, Ecclesiastico interdicto subiiciendi, plenam, & liberam facultatem concessit. Ac monitiones, requisitiones, inhibitiones, & citationes sic factas, perihile ipsos monitos, requisitos, inhibitos, & citatos arctarent, ac si eis personaliter factæ, insinuatæ, & intimatæ forent. Ac tunc desuper conficiendis literis, & in eis contentis dispositionibus per quascunque derogationes, in quibusuis alijs literis Apostolicis gratiam, vel iustitiam, & mixtim continentibus per eundem prædecessorem, & sedem Apostolicam etiam cum derogatarum derogatorijs alijsque efficacijs, & in solitis clausulis, & per quas earundem literarum tunc desuper conficiendarum tenor, ac si de verbo ad verbum in eis insertus foret, pro expresso haberetur, quibuscunque personis, seu in eorum fauorem, etiam Motu proprio, & excerpta scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concessas, & faciãdas, & concedendas nullatenus derogatum censeretur: aut derogari posset, nisi tenor earundem tunc desuper conficiendarum literarũ, de verbo ad verbum nihil penitus omisso foret in illis insertus, & derogatio pro tempore facta huiusmodi per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus similiter distinctis vicibus, eidem Societati intimata, & insinuata foret, & quod aliter earundem literarum tunc desuper conficiendarum pro tempore factæ derogationes nemini suffragarentur. Quodque quilibet iudicum, & Conseruatorum præfatorum valeret prosequi articulum, etiam per alium inchoatum, quamuis idem inchoans nullo foret Canonico impedimento præpeditus: quodque cuiilibet Conseruatorum, & iudicum eorundem, ab eadem die octauo Kal. Junij esset in præmissis omnibus, ac eorum singulis cœptis, & non cœptis tunc præsentibus, & futuris perpetua potestas, & iurisdictione attributa, vt eo vigore, eaque firmitate possent in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis, tunc præsentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac si prædicta omnia, & singula coram eis cœpta fuissent, & eorum ac cuiuslibet ipsorum iurisdictione de præmissis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium perpetuata legitime extiteret, sicque per quoscunque Iudices, & comitarios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. Romanæ Ecclesiæ Cardinales, subblata eis, & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & difiniri debere: ac ex tunc si secus super his, à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contingeret, irritum, & inane decreuit. Non obstantibus piæ mem. Bonifacij PP. VIII. prædecessoris nostri, qua cauebatur, ne quis extra suam Ciuitatem, vel dioccesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltra vnam dictam à fine suæ diocesis ad iudicium euocaretur: seu ne Iudices à sede prædicta deputati extra Ciuitatem, vel dioccesim in quibus deputati forent, contra quoscunque procedere præsumerent: & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo non vltra tres dietas aliquis, vigore earundem literarum, tunc desuper conficiendarum extraheretur, & quibusuis alijs Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Con-

eilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate auctoritate statutis, & consuetudinibus priuilegijs, quoque indultis, & licetis Apostolicis, quibusuis Regibus, Ducibus, Comitibus, Ceterisque cuiuscunque dignitatis, qualitate, & praeeminentia, ac ordinis etiam mendicantium, & conditionis existentibus personis, in genere, vel in specie, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, idem Pius praedecessor, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales eadem importantes, mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad id seruanda foret: tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent pro sufficienter expressis habens, illis alias in suo robore per mansuris; ea vice dumtaxat specialiter, & expresse derogauit. Ceterisque contrarijs quibuscumque. Voluit insuper idem Pius praedecessor, quod literarum tunc delupei conficiendarum transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius persona; in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhiberetur, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Ne autem de absolutione, indulto, & alijs praemissis, pro eo quod super illis, ipsius Pij praedecessoris, eius superueniente obitu, literae consecratae non fuerunt, valeat quomodolibet hesitare, ipsaque Societas illorum frustretur effectu. Voluimus, & similiter Apostolica auctoritate decernimus, quod indultum, & alia praemissa perinde a dicta die octauo Kal. Iunij, suum forciantur effectum, ac si super illis ipsius Pij praedecessoris literae consecratae fuissent, prout superius enarratur. Quodque praesentes literae ad probandum plene absolutionem, indultum, & alia praemissa, ubi que sufficient, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romae apud S. Petrum, Anno incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Septuagesimo secundo: octauo, Kal. Iunij, Pontificatus nostri, Anno primo.